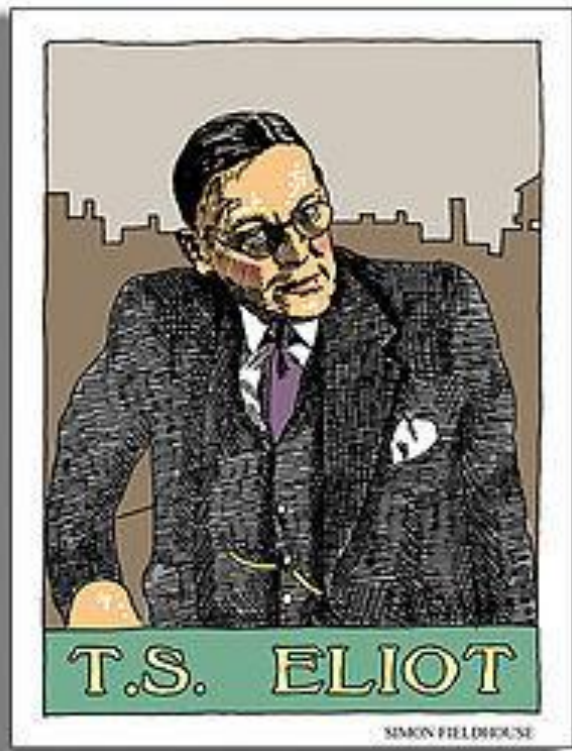
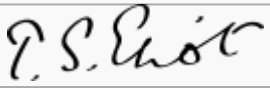

Томас Стернз Еліот

Народився	26 вересня 1888 Сент-Луїс, США
Помер	4 січня 1965 (76 років) Лондон, Велика Британія
Громадянство	США , Велика Британія
Відомий	поет, драматург, літературний критик
Автограф	
Нагороди	Нобелівська премія з літератури (1948)

Огляд життя і творчості

Томас Стернз Еліот народився 26 вересня 1888 року в [Сент-Луїсі](#), штат [Міссурі](#). Був сьомою та наймолодшою дитиною в родині Генрі і Шарлотти Еліотів. Батько Генрі був бізнесменом, а мати Шарлотта — поетесою. Вона була дуже обдарованою жінкою, зокрема, написала біографію Вільяма Грінліфа Еліота. Томас Еліот спочатку навчався в Академії Св. Луїса Сміта, де вивчав латину, грецьку, французьку та німецьку мови, а після цього — у академії Мільтон в Массачусетсі. В [1906](#) році [поет](#) став студентом Гарвардського університету, в якому вчився до [1909](#) року, де отримав диплом магістра. В той час «Гарвард Адвокет» опублікував його перші вірші. Життя Еліота змінилось у грудні [1908](#) року, коли йому до рук потрапила книжка А. Симонса «Символістський рух в літературі» ([1895](#)), присвячена творчості поета Ж. Лафорга. В [1910](#) році Томас Еліот поїхав до Сорбони, щоб продовжити своє навчання. Там він познайомився з Ж. Верденалем, якому присвятив свою «Любовну пісню Дж. Альфреда Пруфрока» (Ж. Вердиналь загинув у битві при Дарданеллах). Поет увійшов в коло творчого життя, яке в той час крутилося навколо Е. Дюркгейма, П. Дженета, Р. де Жормонта, П. Пікассо та Анрі Бергсона.

В [1911](#) Еліот повернувся до Гарварду, щоб написати дисертацію з філософії, присвячену англійському філософу Ф. Х. Бредлі. В той час він також вивчав санскрит та буддизм, антропологію. Томас Еліот працював в групі, до якої входили: Сантаяна, У. Джеймс, Бертран Рассел та Дж. Ройс.

В [1914](#) році поет зміг продовжив навчання, цього разу в [Англії](#) (завдяки премії на навчання). Разом зі своїм співвітчизником і прихильником модернізму, Езрою Паундом, почав реформувати поетичний стиль.

В [1915](#) році в журналі «Поетрі» був опублікований вірш Еліота під назвою «Любовна пісня Дж. Альфреда Пруфрока». Цього ж року він одружився з Вівьєн Хей-Вуд ([26 червня](#) 1915), але шлюб виявився нещасливим — його дружина страждала від істерії. До того ж вона відмовилася залишати Англію, тому Томас Еліот був змушений залишитися разом із нею в Лондоні. Там подружжя ділило квартиру із Бертраном Расселом. Вівьєн та Рассел захопилися один одним (див. Carole Seymour-Jones, Painted Shadow). Еліот дописав свою дисертацію, але не отримав вченого ступеня (тому що замість захисту дисертації, поїхав у штат Массачусетс).

З 1917 року Еліот працював у журналі «Егоїст», а також — в школі Хайгейт вчителем. Ще пізніше — в Банку Ллойдс у відділі зарубіжних рахунків. Його перша книга віршів — «Пруфрок та інші спостереження» була опублікована Герріетом Уівером в 1917 році та відразу зробила Еліота відомим, поклавши на нього місію «головного поета авангарду». Стан здоров'я не дозволив поетові вступити до Військово-морських сил [США](#). Його творче зростання супроводжувалося хвилюваннями, пов'язаними з родиною (його батько помер в 1919 році, і ця смерть викликала відчуття провини в поета).

В 1919 році вийшла друга книга Еліота під назвою «ARA VOS PREC» (в США вона була опублікованою під назвою «Вірші»). Її власноруч друкували Вірджинія та Леонард Вульф.

В 1921 році, після візиту його матері та сестри, в поета трапився нервовий зрив, тож він поїхав разом із дружиною на лікування в Лозанну (Швейцарія), де закінчив «Пустельну землю». За рекомендаціями Езри Паунда поет скоротив роботу наполовину. У 1922 році Еліот заснував журнал «Крайтеріен».

Через три роки ([1925](#)) Жофре Фабер запросив Еліота на фірму «Фабер і Гвайер» (пізніше — «Фабер і Фабер») на роботу в якості літературного редактора. В [1927](#) поет прийняв англіканство та став громадянином Британії. З того часу релігія стала важливою темою творів поета. До [1930](#) року Еліот став найвизначнішою фігурою в поезії та літературній критиці англосмовної частини світу та залишався нею близько тридцяти років. З 1932 до 1933 року він працював в Гарварді.

В [1933](#) році, в період свого перебування у Гарварді, Еліот полишив Вівьєн, але не розлучився із нею у зв'язку зі своїми англіканськими переконаннями. Протягом тридцятих років він захищався від істеричних намагань Вівьєн знову зійтись. У 1938 році вона потрапила у психіатричну лікарню Носамберленд Хаус, де у [1947](#) році і померла. Еліот жодного разу її не відвідав, навіть попри те, що вони не були офіційно розлучені. В 1939 році, з початком Другої Світової війни, видання «Крайтеріен» зупинилося, тому Еліот був змушений служити уповноваженим із цивільної оборони. Багато часу він перебував у Гілфорді, де написав ще три вірші, які лягли в основу твору «Спалений Нортон». В 1948 році Еліот був нагороджений Нобелівською Премією за досягнення в ділянці літератури та орденом «За заслуги». В 1957 році одружився зі своєю секретаркою Есме Валері Флетчер (вона була молодшою від Еліота на 38 років). В 1964 році поета було нагороджено Президентською Медаллю Свободи.

4 січня 1965 року Томас Еліот помер від емфіземи. Його прах поховано у Церкві Св. Майкла в Іст Кокер.

Переклади українською

- Еліот Т. С. Вбивство у соборі. Переклад Зенона Тарнавського. Мюнхен, 1963.
- Еліот Т. С. Вибране. В перекладах О. Гриценка, В. Коротича, М. Габлевич, О. Мокровольського, М. Стріхи, Ю. Лісняка, І. Драча, Ф. Неуважного, В. Діброви, Г. Кочура, М. Москаленка, Д. Павличка. — К.: Дніпро, 1990. — 197 с.
- Еліот Т. С. Три значення слова «культура» // Незалежний культурологічний часопис «І». — № 7. — 1996. — С. 58-68.
- Еліот Т. С. Котознавство від Старого Опосума /Вірші. — К.: Грані-Т, 2008. — 56 с.